

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2Ps/1/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3614200498
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2014:3614200498.5

Rozhodnutie

Okresný súd Partizánske v konaní pred sudcom Mgr. Michalom Vigašom v právnej veci spôsobilosti na právne úkony M. M. P. I., G.. XX.XX.XXXX, K. O., Y. XXXX/XX, toho času bytom O., P. XXX/X7, v konaní zastúpenej opatrovníkom Mgr. Ľubicou Gergelyovou, vyššou súdnou úradníčkou, Okresného súdu Prievidza, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske, o návrhu M. M., G.. XX.XX.XXXX, E. K. O., I. XXXX/X, toho času bytom O., P. XXX/XX, na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, takto

r o z h o d o l :

Súd M. M., P. I., G.. XX.XX.XXXX Z. K. G. K., E. K. O., Y. XXXX/XX p o z b a v u j e spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu.

Súd u p ú š ť a od doručenia rozsudku menovanej.

Súd u s t a n o v u j e nesvojprávnej M. M., P. I., G.. XX.XX.XXXX Z. K. G. K., E. K. O., Y.Á. XXXX/XX, za opatrovníka Mesto Partizánske na ochranu jej práv a záujmov.

Opatrovník je o p r á v n e n ý a p o v i n n ý zastupovať nesvojprávnu M. M., P. I., G.. XX.XX.XXXX Z. K. G. K. v bežných záležitostiach, pred štátnymi orgánmi, vo finančných záležitostiach, spravovať jej majetok, ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

Opatrovník je p o v i n n ý vždy k 30.06. a k 30.12. každého roka predkladať správu o výkone funkcie opatrovníka a správe majetku nesvojprávneho.

Štátu sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 04.02.2014 podal na tunajšom súde navrhovateľ M. M. návrh na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu M. M., čo odôvodnil jej zdravotným stavom, k návrhu pripojil správu Psychiatrickej ambulancie MUDr. Márie Majzlanovej, so sídlom v Partizánskom zo 16.07.2013, podľa ktorej záverov, pacientka je závislá od alkoholu v terminálnom štádiu so stratou schopnosti komplexných aktivít. Osobnosť pacientky depravovaná dementná - záver aktívna dependencia od alkoholu s prejavmi demencie. Samostatnej existencie už neschopná. Stav vyžaduje dohľad inou osobou a pomoc najmä pri zabezpečovaní zložitých potrieb. Za opatrovníka menovanej navrhol určiť Mesto Partizánske - ako uvádza po dohode s O.. K..

Dňa 14.02.2014 oznámil Okresný prokurátor Okresnej prokuratúry Partizánske podľa § 35 ods. 2 písm. a/ vstup do konania.

Uznesením č.k. 2Ps/1/2014-19 z 22.05.2014 tunajší súd ustanovil M. M. podľa § 187 ods. 1 O.s.p. opatrovníka pre konanie a to pracovníčku Okresného súdu Prievidza.

Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti procesnej opatrovníčky vyšetrovanej Mgr. Ľubice Gergelyovej, predtým Humajovej podľa § 101 ods. 2 O.s.p., a v neprítomnosti vyšetrovanej, ktorej účasť na pojednávaní neodporučila znalkyňa, poukazujúc na závery znaleckého posudku.

Súd vykonal dokazovania na pojednávaní dňa 03.09.2014, na ktorom za účasti navrhovateľa, prokurátora okresnej prokuratúry a zástupcu Mesta Partizánske, výsluchom navrhovateľa, zástupcu mesta, výsluchom znalca, oboznámením sa s návrhom, správami REGOB, správou MUDr. Márie Majzlanovej z č.l. 2, správami vo veci zisťovania osoby vhodnej na ustanovenie za opatrovníka nesvojprávnej, oboznámením podstatného obsahu spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/34/2014, správou o ambulantnom vyšetrení navrhovateľa, zistil tento skutkový stav.

M. M., G.. XX.XX.XXXX, K. O., Y. XXXX/XX, rozvedená, sa v súčasnosti zdržiava u navrhovateľa. Navrhovateľ sa o ňu stará, pomáha mu v tom matka navrhovateľa. V súčasnosti s účastníčkou, o ktorej spôsobilosti na právne úkony súd koná, už nie sú vo vzťahu ako druh a družka. Navrhovateľ sa o ňu stará preto, že niet inej osoby, ktorá by starostlivosť zabezpečila, rodina sa o ňu nezaujíma. Z príbuzných vyšetrovanej súd zistil jej deti M. Q. P. M., pričom z o správy syna M. M. na č.l. 13 vyplýva, že tento dlhodobo s matkou nie je v kontakte, opustila jeho aj jeho brata P.K., keď boli malí, neprejavil záujem o ustanovenie za opatrovníka nesvojprávnej, pričom uviedol, že syn vyšetrovanej P., žije v Prahe s rodinou a tiež nemôže vykonávať opatrovníctvo. Pôvodne sa o vyšetrovanú mal starať jej brat M. I., K. Z. M., no ten podľa navrhovateľa z dôvodu úrazu a krvácania do mozgu na prelome rokov 2013-2014 má obmedzený pohyb a problém s vyjadrovaním. Zo záznamu o psychiatrickom vyšetrení M. M. zo dňa 24.06.2014, ktoré je súčasťou znaleckého posudku vyplýva, že táto sa s bratom ani deťmi nestretáva. Navrhovateľ M. M. poukázal na svoj zlý zdravotný stav, prekonal pred tromi rokmi dva infarkty, má problémy so srdcom. Do spisu doložil správu o ambulantnom kardiologickom vyšetrení z 27.06.2014, z ktorého vyplýva, že mu je diagnostikovaná Ischemická choroba srdca, ťažká systolická dysfunkcia ľavej komory, hypertenzia 2. stupňa a iné ochorenia. Je mu implantovaný jednodutinový ICD na primárnu prevenciu náhlej kardiálnej smrti. Na kontrolu sa dostavil po 3x výbojoch ICD v mesiaci máj 2014. Navrhovateľ má voperovaný defibrilátor (ICD)r, pričom uviedol, že v priebehu roka 2014 mal 3x zástavu, kedy ho zachránil práve defibrilátor. S ustanovením za opatrovníka nesvojprávnej by súhlasil, no svoj zdravotný stav považuje za tak vážny, že by z dlhodobého hľadiska nevedel zaručiť výkon funkcie opatrovníka. Z pripojeného spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/34/2013 súd zistil, že trestným rozkazom Okresného súdu Partizánske č.k. 2T/34/2013-113 z 28.03.2014 bol obvinený M. M. právoplatne odsúdený pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ a § 127 ods. 4 Tr. zákona, ktorého sa dopustil tak, že dňa 20.08.2009 v čase okolo 23,30 v mieste trvalého bydliska napadol práve vyšetrovanú v tejto veci - v tom čase svoju družku M. M., a svojím konaním jej spôsobil v trestnom rozkaze špecifikované zranenia, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 14 mesiacov. Navrhovateľ ako vyplýva z odpisu registra trestov v pripojenom spise bol doposiaľ 10 krát súdne trestaný, mimo posledného odsúdenia má predchádzajúce odsúdenia zahladené. Skúšobná doba plynie do 10.06.2015. Mesto Partizánske s ustanovením za opatrovníka nesvojprávnej nesúhlasilo poukazujúc na blízke osoby vyšetrovanej a to matku a otca. Podľa zistení súdu, najmä zo spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/34/2014 obidvaja rodičia vyšetrovanej zomreli. Na základe výsluchu znalkyne MUDr. Evy Garajovej vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku č. 16/2014 z 22.07.2014, súd zistil, že vyšetrovaná trpí závažnou duševnou poruchou - závislosťou od alkoholu v konečnom štádiu s príznakmi demencie. Porucha je trvalého charakteru. Vyšetrovaná sa nevie orientovať ani v bežných životných situáciách, nepamätá si ani nechápe situácie a vzťahy, nemá žiadny kritický náhľad na svoj skutočný zdravotný stav. Nedokáže sa o seba postarať, vybavovať svoje záležitosti, zaobchádzať s financiami, vyžaduje pomoc dospeléj osoby. Vyšetrovaná je v plnom rozsahu neschopná zodpovedne vybaviť svoje záležitosti a vôbec schopná ovládať svoje konanie, vzhľadom k jej zdravotnému stavu znalkyňa navrhla vyšetrovanú pozbaviť spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu. Znalkyňa navrhla upustenie od účasti vyšetrovanej na pojednávaní, ktorého zmysel by nechápala. Nie je schopná pochopiť význam súdneho rozhodnutia, preto odporučila upustenie od jeho doručenia. Znalkyňa nepredpokladá zlepšenie psychického stavu vyšetrovanej.

Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len "Občiansky zákonník") ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

Podľa § 26 Občianskeho zákonníka pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za ne ich zákonní zástupcovia.

Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

Podľa § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky na ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadne jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom (§18 ods. 1).

Podľa § 189 O. s. p. súd môže rozhodnúť, že upustí od doručenia rozhodnutia o spôsobilosti na právne úkony, ak by doručenie mohlo na adresáta pre jeho duševnú poruchu pôsobiť nepriaznivo alebo ak adresát nie je schopný význam rozhodnutia pochopiť.

Podľa § 189a ods. 1 O. s. p. v rozhodnutí o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony súd určí opatrovníka podľa § 192 tomu, kto bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená.

Podľa § 192 ods. 1 O. s. p. súd je povinný postarať sa o to, aby bol ustanovený opatrovník osobám, ktoré ho podľa zákona musia mať.

Podľa § 192 ods. 2 O. s. p. v uznesení, ktorým súd ustanovuje opatrovníka, uvedie i rozsah opatrovníckych práv a povinností.

Na základe citovaných ustanovení právnych predpisov a vykonaného dokazovania, najmä záverov znaleckého posudku znalkyne z odvetvia psychiatria súd považoval návrh navrhovateľa za dôvodný v celom rozsahu, preto rozhodol o pozbavení spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu vyšetrovanej. Bolo preukázané, že vyšetrovaná je v plnom rozsahu neschopná zodpovedne vybaviť svoje záležitosti a vôbec schopná ovládať svoje konanie vzhľadom k jej zdravotnému stavu - psychickej poruche špecifikovanej znalkyňou. Vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku súd upustil od doručenia rozsudku vyšetrovanej. Za účelom zisťovania osoby vhodnej na ustanovenia opatrovníka nesvojprávnej vykonal výsluch navrhovateľa dožiadal rodinných príslušníkov vyšetrovanej, oboznámil sa s informáciami o osobe vyšetrovanej. Na základe vykonaného dokazovania súd takúto osobu v okruhu rodiny M. M. nezistil. Bolo preukázané, že jedinou osobu, ktorá je s ňou v kontakte a prejavuje záujem o starostlivosť o ňu je navrhovateľ M. M.. Hoci ten prejavil záujem o ustanovenie za opatrovníka nesvojprávnej, pokiaľ by iná vhodná osoba túto funkciu nemohla vykonávať, poukázal zároveň na svoj vážny zdravotný stav. Súd tiež zistil, že bol tento právoplatne odsúdený za násilný trestný čin, ktorý spáchal práve proti M. M.. Okrem plnej spôsobilosti na právne úkony opatrovníka, sú na neho kladené nároky tak z hľadiska vyhovujúceho zdravotného stavu, ako aj morálne v podobe bezúhonnosti. Pretože tieto podmienky navrhovateľ nespĺňa súd ho za opatrovníka nesvojprávnej neustanovil. Pretože súd nezistil príbuzného ani inú osobu, ktorá spĺňa podmienky na ustanovenie za opatrovníka a najmä je v kontakte s vyšetrovanou súhlasí s výkonom funkcie opatrovníka súd podľa § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka za opatrovníka nesvojprávnej ustanovil Mesto Partizánske, podľa miesta trvalého pobytu nesvojprávnej ako aj miesta kde sa obvykle táto zdržiava. Zároveň opatrovníkovi určil rozsah opatrovníckych práv a povinností a frekvenciu povinnosti podávať správy o činnosti opatrovníka. Podľa § 191 ods. 1 O. s. p. trovy konania platí štát. Ak to možno spravodlivo žiadať, prizná súd štátu ich náhradu proti tomu, o ktorého spôsobilosť na právne úkony v konaní išlo.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Podľa § 81 ods. 1 O.s.p. aj bez návrhu môže súd začať konanie okrem iných uvedených aj o spôsobilosti na právne úkony.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a o trovách štátu podľa § 191 ods. 1 O.s.p. nezistiac skutočnosti odôvodňujúce iný postup.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, a to písomne v troch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali
10. bol odvolacím súdom schválený zmier

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej

3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,

4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).